

A kistérségek rangsorában

Megyéjében átlagosan 3. helyen szerepelt a szarvasi kistérség a vizsgált 13 mutató értékei alapján – derül ki a Gazdasági és Közlekedési Minisztérium Regionális Információs Osztály és Kistérségi Információs Osztálya 2003-as anyagából, melyet 150 kistérség vonatkozásában készítettek el. A statisztikát és az az alapján készített elemzést Babák Mihály polgármester bocsátotta szerkesztőségünk rendelkezésére, melyet két részben, teljes terjedelmében közlünk lapunkban, noha az akkori állapotokhoz képest változást jelent, hogy időközben a kistérségből kivált Gyomaendrőd és Hunya.

A szarvasi kistérség a Dél-Alföldön, Békés megye nyugati részén található, 739,82 km²-es területén. Az állandó népesség száma 2001-ben 42.352 fő volt, ami az öt évvel korábbinál 305 fővel kevesebb, a megye népességének 10,5 százaléka él itt. Településeinek száma 7, (Szarvas, Gyomaendrőd, Békésszentandrás, Csabacsüd, Örménykút, Kardos, Hunya) központja a megye határára, a Hármas-Körös partján, festői környezetben fekvő, arborétumáról is híres Szarvas. Népzsűrűsége (57,6 fő/km²) az országos átlag alig több, mint 50 %-át éri el.

1996 eleje és 2001 vége között 104 fős vándorlási veszteség mutatkozott a térségben. Az ezer lakosra jutó vándorlási egyenleg az elmúlt 6 év alapján –2,36, amellyel Békés megyében az első, a kistérségek sorrendjében pedig a 82. helyen végzett. A 14 év alatti népességre jutó isoskorúak aránya (öregedési index) 1,66, ami kedvezőtlenebb az országos átlag 1,34-es értékénél. Bár a mutató értéke 2000-hoz képest romlott, mégis pozícióját megtartva az országos rangsorban a 107., megyéjében viszont csak az utolsó (6.) helyen áll.

A társas vállalkozások átlagos statisztikai létszámára vetített bruttó hozzáadott értéke alapján a kistérség a 86., megyéjében pedig a 2. helyen áll. A mutató értéke 2 millió 35 ezer forint, mely az egy év alatt 582 ezer forintos növekedést követően is alig haladja meg az országos átlag 55 %-át. Az egy lakosra jutó SZJA alapot képező jövedelem tekintetében rosszabb pozícióban található a térség (országosan a 91., megyéjében a 3.). 2000 vége óta több mint 54 ezer forinttal emelkedett a mutató értéke, így jelenleg 300 ezer forint, amely 18 százalékkal marad el a hazai átlagtól.

Az ezer lakosra jutó személygépkocsik száma (201.62) 17 százalékkal alacsonyabb az országos átlagnál, ezzel országosan a 91., megyéjében viszont a 2. helyen szerepel. Szarvas és környéke az ezer főt jutó kereskedelmi szálláshelyeken és a magánzállásadás keretében eltöltött vendégéjszakák száma, vagyis az idegenforgalom – e mutatóval mért – intenzitása alapján a kistérségek sorrend-

jében a 65., míg megyéjében a 2. helyen végzett. A mutató értéke ezer lakosra vetítve 841,2, ami az országos átlagnak mindössze 38,3 %-a.

A 150 kistérség között a 128., megyéjében pedig a 4. helyezést érte el az 1990-2001 között felépített lakások 2001. évi lakásállományon belüli arányát tekintve. A térségi érték (4,77) az országos átlagtól 38,3 %-kal marad el. Ennél kedvezőbb a pozíciója a közműöllő mutatójában, hiszen megyéjében a 2., míg a kistérségek sorrendjében a 76. lett. Az ivóvízcsatorna-hálózatba bekapcsolt lakásoknak mindössze 34 %-a kapcsolódott a szennyvízcsatorna-hálózatba, így a közműöllő (66,02) értéke az országos átlag másfélszeresét is meghaladja, (közel 55%-kal rosszabb az országos átlagnál).

A 2001. év végén 1.564 regisztrált munkanélküli – köztük 741 nő – szerepelt a nyilvántartásban, 24-gyel több, mint egy évvel korábban. A 18-59 éves népességhez viszonyított arányuk 6,38 %, amely az országos átlag több mint 113 %-a, így országosan a 76., megyéjében pedig a 3. helyet foglalja el. Jobb a pozíciója (49. ill. 1.) a tartós, 180 napnál hosszabb ideig munkanélküliként töltött népesség arányát tekintve (1,9%), amely közel 28 %-kal kedvezőbb az országos átlagnál.

A szarvasi kistérségben összesen 3.599 regisztrált vállalkozás található, amelynek 79,61 %-a működő vállalkozás, s ezzel az aránnyal megyéjében a 4. helyen áll, viszont az országos rangsorban csak a 80. helyen végzett. Korántsem ilyen kedvezőtlen a helyzete az ezer lakosra jutó egyéni és – különösen a – társas vállalkozások számában. A működő egyéni vállalkozások száma 1.855, ezer főre 43,8 jut, amely az országos érték 95 %-a körül mozog, s ezzel az 58., megyéjében pedig a 3. helyen áll. A működő társas vállalkozások ezer főre jutó száma (23,85) az országos átlag 65 százaléka, így a kistérségi rangsorban a 45. helyet szerezte meg, míg megyéjében a 2. lett.

Összefoglalóan megállapítható, hogy a kistérségben a tartós munkanélküliek aránya nevezhető kedvezőbbnek, ami az országos értékénél 27 %-kal jobb. A vizsgált 13 mutató közül a legkedvezőbb helyen az ezer főt jutó társas vállalkozások értékeiben (45.) áll. A többi jelzőszámot is figyelembe véve – kettő kivételével – az országos rangsor második harmadában található. Az öregedési index alapján került a legkedvezőtlenebb (142.) helyre, míg az országos értéktől leginkább a közműöllő esetében maradt el. Megyéjében átlagosan a 3. helyen végzett a vizsgált mutatók tekintetében.

A következő részben a működő vállalkozások jellemzőiről lesz szó.

A pályán is pályázni kell

Szarvas város tavalyi költségvetésében 41 millió 657 ezer forint szerepelt portallap címén, ebből az év folyamán 32,5 millió forintot használtak fel és 6 millió forint idei kifizetésre tettek már ígéretet – derül ki abból a beszámolóból, melyet a képviselőtestület legutóbbi ülésére készített el az önkormányzat Ifjúsági- és Sportbizottsága. A portallapot is érintette a város költségvetési hiányának csökkentése érdekében bevezetett megszorítás, mely 2 millió 82 ezer forintot jelentett. Ennek ellenére is van 899 ezer 857 forint pénzaradványa a város sport támogatását szolgáló alapnak az elmúlt évről.

Korszerűbb, kényelmesebb

Új helyre költözött az Adó és Pénzügyi Ellenőrző Hivatal szarvasi irodája, az adóügyekben intézkedők februártól a Béke köz 2. sz. alatt – a volt TITÁSZ-irodában – találják a jól ismert ügyintézőket, Vargáné Németh Zsuzsáné és Molnár Istvánt.

A régi, városházánál sokkal tágasabb, emiatt kényelmesebb, s amint tapasztalhatják, modernabb ügyféltérben új bejelentkező-beléptető rendszer működik. A recepció, Kovácsné Nagy Illdiő dolga, hogy az érkezőket a személyi igazolványuk adatait alapul véve a rendszerben regisztrálja, s megérdeklődje jövetelük célját. Az ügyintézők az irodába a számítógépes regisztráció alapján „szólítják” az ügyfeleket, a várakozás idejét pedig kényelmesen tölthetik, akár különféle papírokat kitöltésével, akár a bőségesen rendelkezésre álló tájékoztatók olvasásával.

Amint Molnár Istvántól meg-

tudtuk, a költözés rendben, szervezetten, a lehető legrövidebb időn belül zajlott, s már az első naptól a megszokott forgalom volt tapasztalható az új helyen is. A szarvasi APEH iroda ügyfélfogadása nem változott: hétfőn, szerdán és csütörtökön 8-12 és 13-15,30 között, kedden 8-12 óráig várják az ügyfeleket, pénteken nincs ügyfélfogadás. Végezetül Molnár Istvántól megtudtuk, hogy az ügyfelek és az iroda dolgozó is kezdik már megszokni, „belakni” az új helyet, az általános tapasztalat az, hogy örülnek az emberek a korszerűbb és kényelmesebb irodának.

T.L.

Heti körkérdésünk

Elmeg-e Ön a költségvetéssel kapcsolatos közmeghallgatásra?

Czesznak Pál

– A közmeghallgatásra nem megyek el, de a kábeltévén közvetített testületi üléseket figyelemmel szoktam kísérni, igaz nem állandó jelleggel. Azt viszont igen jó ötletnek tartom, hogy közvetítik, hisz így azok is ismeretekhez juthatnak, akik nem tudnak személyesen jelen lenni az üléseken, de érdeklődnek a város ügyei iránt. A közterem önkormányzati képviselőjével ritkán találkozom, általában csak akkor keresem fel, ha olyan problémám van, amiben csak ő tud segíteni, mert ő benne az illetékes. Egyébként van ismerősöm a hivatalban, így rendszerint ha elintéznivalóm akad, akkor őt keresem fel. A költségvetéssel kapcsolatban úgy látom, hogy valamelyest egálban van, persze vannak ingadozások, de lényegében jónak tartom.

Aszódi Györgyné

– Igaz a közmeghallgatáson nem szoktam részt venni, de a testületi ülések közvetítését meg szoktam nézni a tévében, ha időm engedi. Engem főleg az oktatásügy érdekel, ha a költségvetés kerül szóba, hisz jómagam is anya vagyok, a gyermekem pedig iskoláskorú. Úgy érzem, hogy erre a területre többlet kellene áldozni városi szinten is, gondolok például az informatikai eszközök nagyobb számú beszerzésére. Erre

valamivel talán nagyobb hangsúlyt fordítanék, hisz a gyerekeknek csak úgy lesz esélyük megállni a helyüket felnőtt életükben, ha már most megkapnak minden segítséget tanulásuk során. És ha már a költségvetés van terítéken, akkor azt azért hozzáténném, hogy sajnos elég nagy különbséget látok a fizetések között. Úgy érzem, hogy van aki túl keveset, van aki túl sokat keres az elvégzett munkájához képest.

Kovács Tamásné

– Valójában nem jellemző, hogy elmenjek a közmeghallgatásokra és a testületi ülések közvetítéseit sem nézem rendszeresen. Azt azonban fantasztikusan jó ötletnek tartom, hogy a tévé sugározza az üléseket, mert például a barátnóm rendszeresen figyelemmel követi az ott zajló eseményeket. Engem inkább a nagypolitika érdekel, a helyi ügyeket az önkormányzati képviselőkre bízom.

Gyulai András

– Igaz eddig még egy közmeghallgatáson sem voltam, de úgy döntöttem, most elmenyek. A testületi üléseket nem nézem rendszeresen a kábeltévén, többnyire akkor kapcsolok oda, ha olyan témát tárgyalnak, ami engem is érdekel. A költségvetéssel lényegében elégedett vagyok, bár a várost járva tapasztalom, hogy helyenként nem ártana kicsit többet költeni a járdák állapotára, hisz vannak olyan utcácskák, ahol azok minősége nem a legjobb.

Krajcsovicz Mihály

– Közmeghallgatásokra nem járok el és sajnos mivel tanyán lakom, a tévében sem tudom figyelemmel követni a város ügyeit és a testületi üléseken történetek, hisz ott nincs bevezető a kábeltévén. Persze ez nem jelenti azt, hogy nem érdekelnek a várost érintő dolgok, megtalálom így is a módját a tájékozódásnak. Polgárorként dolgozom, így a költségvetést érintően nekem az infrastruktúra hiányossága a legszembetűnőbb. Sajnos vannak a városnak olyan részei, ahol a közvilágítás nem mondható megfelelőnek, több olyan utcával találkozom, ahol csak 1-2 lámpatest világít. Ez közbiztonság szempontjából nem a legjobb állapot, hisz egy sötét utca nem túl bizalomgerjesztő senki számára. Arról nem is beszélve, hogy télvíz idején az esetlegesen csúszós utakon és járdákon meglehetősen nehéz úgy közlekedni sötétedés után, hogy még csak nem is látja az ember, hogy hova lép.

Ujhár Pálné

– Nem, nem is szoktam. A tévében viszont nézem a szarvasi adókat, többek közt meg szoktam nézni alkalomadtán a testületi üléseket is. Tetszik, hogy van ilyen lehetőség, hisz így kényelmesen lehet tájékozódni a várost érintő kérdésekről, ügyekről. A költségvetés kapcsán viszont eszembe jut az egészségügy, úgy érzem arra sosem lehet eleget áldozni.

J. K.

Szarvasi Futball Club	3.865.000 Ft
Szarvasi Kosárlabda Klub	3.145.000 Ft
Szarvasi Női Kézilabda Klub	440.000 Ft
Handball Club	1.389.000 Ft
Kajak-kenu Klub	2.490.000 Ft
Shotokan Karate Szakosztály	450.000 Ft
Kick-Boks Szakosztály	55.000 Ft
Taekwon-do Club	400.000 Ft
Szarvasi Tenisz Club	390.000 Ft
Szarvasi Sakk Egyesület	395.000 Ft
Szarvasi "Körös" Asztalitenisz SE	450.000 Ft
MTTSZ Szabadidős és Lovászklub	290.000 Ft
Szarvasi Táncsport Egyesület	370.000 Ft
Szarvasi Labdarúgó Szabadidősport	165.000 Ft
Blue Gym Aerobik és Szabadidősport E.	300.000 Ft
Szarvasi Röplabdások Baráti Köre	10.000 Ft

A Kajak Kenu Vízisport és Szabadidő Club működési támogatása 2 millió 400 ezer forint.

A képviselő-testület elfogadta a beszámolót, melyet Szirony Pál a sportlétesítmények felügyelője lapunk kérdésére még kiegészített egy táblázattal, mely 2002-ben készült. Ez a táblázat azt mutatja, hogy az önkormányzat által adott támogatás hogyan aránylik az egyes szakosztályok összes működési költségéhez. Ebben a tekintetben igen tarka képet mutatnak a szakosztályok. A Handball Club például jelentős reklámbevételei is magáénak tudhatott abban az évben, több sporközösség pedig a nevezési díjakból és a tagdíjakból is jócskán növelte a rendelkezésére álló pénzeszközét. Szirony Pál kiemelt szerepet tulajdonít a pályázati lehetőségeknek, melyekkel ezidőtájt kevesebb szarvasi sportegyesület él, pedig a pályázati lehetőségek száma szaporodik, a nyeresési esélyek jók. Elmondta, a jövőben az önkormányzati támogatások odaítélésénél is fokozott szerepet játszik a pályázattal, ezzel is szeretné ösztönözni a szakosztályokat a kor követelményeinek megfelelő gondolkodásmód átvételére.

K. Zs.